

LA CAMPANA DE GRACIA.

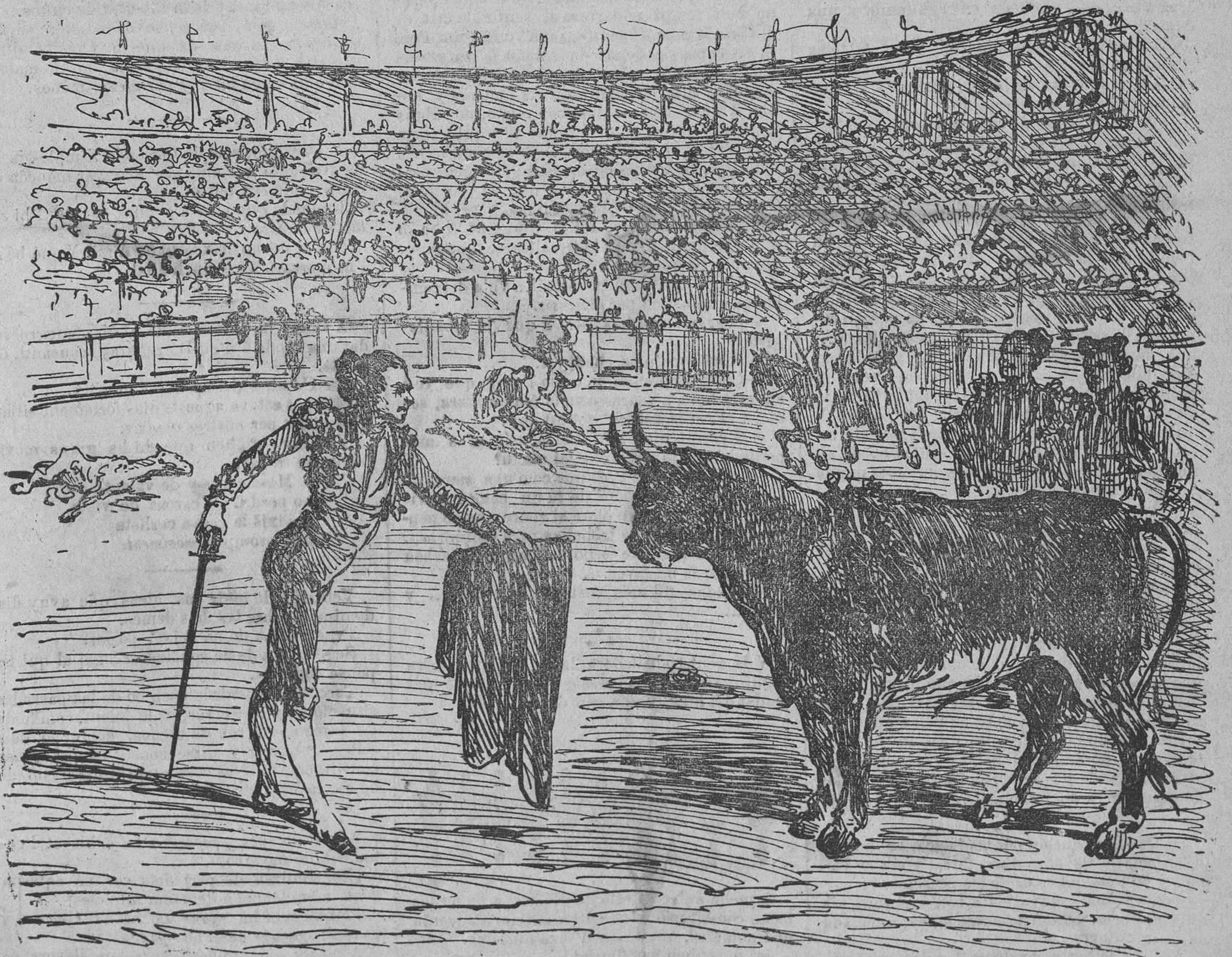
DONARÁ UNA BATALLADA CADA SEMANA

SE VEN A 2 CUARTOS PER TOT ARREU.

ADMINISTRACIÓ: RAMBLA DEL MITJ, 20.

ADMINISTRACIÓ: RAMBLA DEL MITJ, 20.

LO HEROE D' AVUY.

Frascuolo convidant á lo toro á be morir.

LA BONA-VENTURA.

Desegur que si'us descrich la gitana, la co-neixeréu tot desseguida.

La roba que porta ja no es de cap color, de tant gastada: no obstant lo groch y 'l vermell, son los que millor se trasllueixen en sas faldillas mes curtas que l'hisenda espanyola y mes plenas de pedassos que las esperansas del poble, y en son mocador ab mes greix que un ministre ó bé un canonje, que crusat al pit, vá á morirli junt á las ancas, ficat entre la trinxa de las faldillas.

Petitona y escardalencia, ab un ulls mes vius que 'ls d'un carlí quan fuig; y ab la cara y mans de color de café ab una mica de llet, camina descalsa, mal menjada, feta una fardassa, burlantse de las lleys, sens ofici ni benefici, ni altre medi de fer bullir l'olla sota l' arcada de un pont, que 'l de dir la bona-ventura y fer ballar á un gosset d' ayguas que l'hi segueix al darrera, esquilat com un lleó, prim com un fidéu y ab unas costellas mes marcadas que las cordas de un'arpa.

Respecte al nom, sense dirse Estrella ni Esmeralda, també comensa ab E. Perdonéu que no l'anomeni perque la pobra dia que t'è mes de 15 milions de fills.... y ¡vaja! no tinch cor per avergonyir á tanta gent....

Es la nit de San Joan y no ha menjat encare. Entre mitj de las fogueras ab que la canalleta festeja la diada, n'hi brillan algunas que no son pas de gatas y rostolls, algunas que semblan consumir masias y pobles enters, ab las quals la *canalla carlista* s'entrega també á una *santa diversió*.

Camina ella per un passeig. Gent de totes classes en animada confusió está gosant de la serena tranquilat de la nit, prenent lo que en tal dia 's diu la *bona-ventura*.

—Aquí, miradas de sol y caras de lluna plena, que aquesta bonaventura jo la dich, exclama la gitana, mentres ab curiositat se la miran los de gech y brusa, y ab asco s'apartan d'ella los de guan blanch y sombrero de copa.

—Jo tinch avuy la virtut de llegir en las estrelles y de trassar lo porvenir que á cada h'hi marca la fortuna, sobre las ratllas de la palma de la má del qui 'm consulta. ¡Apa, aquí donchs que la nit passa y Sant Joan es sols un cop cod' any! Enllestirse los qui no vulgan caminar á las palpentas á riscos d'estrellarse....

Y una carratel-la de dos caballs, guiada per dos gallardos ab librea 's para en sech, y prompte s'obra la portella, y rebent la barretada del lacayo que á corra cuyta ha baixat ab un brinco del pescant, salta sobre'l passeig un senyor, bèn posat, com si sortís de la capsa, ab uns diamants á la petxera mes lluhents que 'ls ulls de la gitana.

—Vinga la má, exclama aquesta, que s'hi ha acostat plena de decissió, que de lluny he vist ja que era blava la sanch que corra per aquestas venas....

Una empenta del almibarat caballer y una fuetada del cotxero, responen al obsequi de la gitana.

—Passeja la fantasia, diu portantse la má á la cara, que no tindrás al cementiri mes terra que jo pera colgar aquest cos que avuy adornas, ni s'han d'apartar d'ell los cuchs, com tú t'apartas dels qui com tú no tenen en un rebregat pergami la fé de pila. Y fés que no arribi avans l'hora de que hajas de baixar l'orgull que t'infia y veure'l trepitjat per l'esmolada espardenyia del proletari....

—¿Que diu aquesta donota? exclama un senyor panxut, de cara d'ou ferrat y ab lo cabell y patillas del color de las pessetas.

—¿Que dich senyor? La bona-ventura, als qui com vosté, deixan agafarse la má, esmolada de contar diners....

—Arri á la porra, exclama 'l panxa-contenta desprenentse de la gitana, y girant qua passeig amunt....

—Bè fás en anárte'n, home felís, que no voldrias que la presencia de una dona qu'encare

está dejuna 't fes posar malament lo sopar: mes val que'l temps que perdrias sentint la veritat, lo passis meditant sobre la manera com al cap del any cada duro pots fer tornar-lo un' unsa, regatejant la suor del pobre, ribente de sa ignorancia y fomentant la seva esclavitut. Gosa y passeja y crida sempre «¡viva jó!», com á eterna aspiració de aquest cor en forma de bossa que 't trinca dessota de l' armilla...

—Calla, Titó: aquesta dona, sembla dels nostres, diu en Tóful, filador de llana, mes untat d'oli que una máquina, y ab una cara mes tranquila que la del perdiguer, duhent al amo una perdiu.

—No soch dels vostres ni de ningú, que per aixó faig la vida de gitana: dich no mes la bona-ventura, y á qui l'hi agrada que m'ho pagui, y á qui no.... també.

—¿Puch sentir la mèva per dos galla?

—Y encare que fós per un, que un quarto per qui sols t'è una pesseta de capital, val tant com un milió per qui t'è trenta quatre milions de duros.

—Donchs arria.

—Aquesta má m'indica que quan treballa menja, y dejuna quan está en vaga, y las ratllas que per tots cantons l'atravessan, confosas, enmaranyadas, plenas d'embulls com la qüestió carlista, volen dir que també es enmaranyat, confós y plé d'embulls lo teu criteri. Bons sentiments no te'n faltan, per mes que sigas d'aquells que avuy fá quinze dias, va fer festa per anarse'n á veure com davan garrot á dos infelissos criminals, y d'aquells que no molt temps endarrera al sentir lo crit de «¡Abaixa la pena de mort!», ¡ABAIX! cridavan. Pero tú ets capás de donar la camisa á un germá teu, y de merir defensant una paraula que no entens, y aixó demostra qu'ets generós y noble. Ab mes bon cor que bon olfato, no sabrás distingir entre qui procura per tu y qui't porta á vendre, y si algun cop lo primer millora 'l teu estat, te tirarás en brassos del segon, perque altra vegada 't torni á dur al precipici. Creurás en gegants y en bruixas, y per lo mateix, mes te seduhirá tot lo exagerat, que lo que siga natural, mes lo irrealisable, que lo segur, per bó que siga...

—Uy... uy.... ¡quin sermó!.. Vaja deixemho, que no estich per romansos.

—¿Per romansos has dit? Y qué ¿ja sabs llegirlos?

—Ningú me'n ha ensenyat.

—Donchs aprénne, y torna l'any que vé á aquesta hora y veurás com la *bona-ventura*, serà tot al revés de la d'aquest any.

—Y com tenint tanta sabiduría ¿vas mes perduda que jo mateix? ¿Qui ets tú?

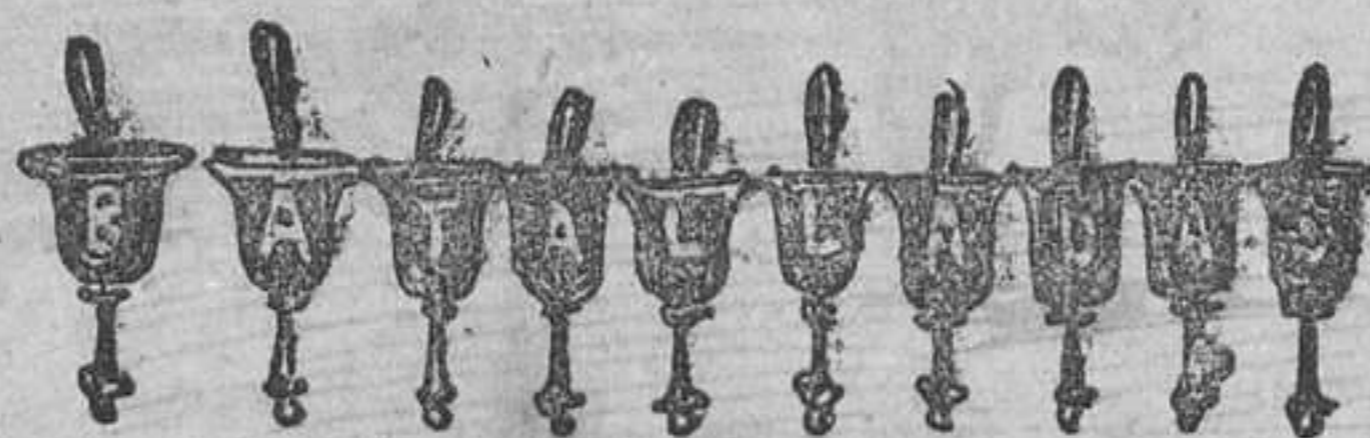
—Una dona que t'estima com una *mare*.... Una gitana que espera de tú un cambi de vida... Una gitana que plora al veure que no pensas en ella y que no treballas pera redimirla...

—Y com tinch de ferho?... perque ja sabéu que jo per fè un favor....

—Donchs, fill mèu, instrueixte... créu... y espera...

Y la gent treballadora, la major part, anava seguint alegrement passeig amunt, ab lo gat penjat del bras, y una canó als llabis.

P. K.

Aquella aub-comissió de Madrit ja ha fet las bases constitucionals, entregantlas als trenta nou notables, que tenen d'examinarlas.

Ja 'u veuen ¡confiansa!

La constitució que fassan serà notable per trenta nou conceptes.

La botiga que han obert los Srs. Bancells germans, en la Rambla de Estudis, destinada á vendre objectes de merceria, qu'es un modelo de bon gust artístich y de elegancia, se véu cada dia mes concorreguda, pues lo luxe lluny de servir pera fer aumentar lo préu de las cosas, serveix pera que pujan oferirse ab mes varietat y majors atractius: es un medi de competencia y no un motiu d'encariment.

Ab botigas com la dels germans Bancells, se posa Barcelona al nivell de las primeras capitals de Europa.

A un tiberi ofert per lo torero Frascuelo, á mes de varios duchs, condes y marquesos, hi assistiren los ministros de la Gobernacion y de Ultramar.

S'esperan ab aquest motiu grans resolucions podent casi assegurar-se l'estinció de la guerra carlista y de la insurrecció de Cuba.

O sino, á qué haurian anat los ministros á rebre las lliçons *der zeño Frascuelo*?

¡Confiansa en la capa, espanyols, confiansa en la capa!

¿No han vist are á n'en Sagasta y als seus, capejats pèl ministeri, ab una gracia espartosa?

Donchs ja 'ls tenen al xiquero de la situació, preparantse per nous y mes notables espectacles.

Alguns membres influents de la aristocracia espanyola protestan davant del Papa contra l'establiment de la llibertat de cultos.

Vels'hi aquí, que sense adonarse'n se fan *protestants*; ademés de que jo y molts altres *protestem* contra l'aristocracia, ab lo mateix dret que tenen ells, y per no ser menos.

A Durango, còrt de Carlos lo Ximple, ja hi ha arribat la máquina per acunyar moneda de coure ab lo seu busto.

De modo que ja está á punt de que l'hi *estampin* la cara.

¡Ay si m'ho deixessin fer á mi! Y qué bé se l'hi marcarian los cinch dits!

A Chert la columna de'n Montenegro ha dat una tunda á n'en Dorregaray, causantli 67 morts.

En Gamir s'ha apoderat de Flix. Mirabet estava aquests dias fortament sitiado, y acariciat per nostres canons.

Y al Nort diuen que hi ha grans moviments de tropas.

Moviments y de valent... no perdre als carcas de vista, y aixis la causa carlista farà prompte, *moviment*.

Ventatjes de tenir las ideas que avuy dia dominan, sobre las dels demés.

Primera: La de no deixar parlar.

Segona: La de no considerar legal al qui no pensa com ells.

Tercera: Destruir lo poch bó de las passadas situacions, y conservar tot lo dolent, com lo de fer duros ab un ral de menos, cobrar lo dels sellos, governar y dirse constitucional sense constitució, ni altra cosa que l'intercessió de de Santa Vara etc. etc.

Al crit de «*pau y pagas*» s'ha sublevat l'oc-tau batalló navarro.

¿No admiran de part dels carlins aquesta mística tendencia á demanar miracles?

Perque si hi ha «*pau*» no hi ha «*pagas*», y haventí «*pagas*» no hi ha «*pau*».

A no ser que'l govern, siga com llavors de Vergara, la forsa omnipotent que 'ls dongui lo *segon* á cambi de lo *primer*.

Cosas que son necessaries pera arribar á ser óptich de cámara:

No saber d'òptica ni la definició: provehir á l'estranger, no saber escriure ni treure's las paraulas de la boca, navegar á tots vents, girantse sempre del cantó d' hont bufa.

Fer lo federal y despres quan es á terra la República clavarli una còssa: ser mes apte per fer panells de campanar, que ulleras.

Finalment dirse Corrons y Salvador, y estar fins á la disposició de la Societat del Born, per fer de Carnestoltas, millor que 'l ninot de cera que tregina pèls carrers.

Diu que 'ls carlins sitiats en lo castell de Mirabet, acaban l'aygua.

Si fins are havian conegut qui era 'l set, are coneixerán aviat qui es la set.

DELIRIUM TREMENS.

Sota de un arbre sentat
hi havia un home barbut,
que si baixés á ciutat
no passaria un minut
sense que 's trobès tancat.

Plé de pols, torrat del sol,
estripat de baix á dalt
y mes xato que un mussol,
sembla la sombra fatal
que segueix á qualsevol.

Té la fatxa del butxi
y l' expressió de la fera....
en fi, noys, es un carli
que qui l' hagués vist allí
hauria tornat enrera.

De prompte un gran espetech
fèu tremolar fins al vent,
y es que vá etjegá un renech
mes cargolat que un serpent
y mes ràpit que un llampech.

Espantat s' amagá 'l sol
al sentir sa véu de tranca,
caygué mort un rossinyol,
del arbre's trencá una branca
y un conill vá doná un vol.

Y segons me ván contar
á sis horas al entorn
ni un sol vidre vá quedar,
y fins crech que ho van notar
las marmaneyas del Born.

Y no'us conto lo demés
que molts varen senti ó veure,
puig si tot vos ho espliqués,
encare que'us ho jurés
crech que no'us voldrian creure.

En fi, lectors, l'home aquell
tenia tal trassa y manya,
que aposto la méva pell
que mes que un home ab cervell
semblava un tros de montanya.

D' esclamar-se en vá cansat
llensant foch fins pèls talons,
vá fé un discurs... qu' en vritat
semblava un foch granejat
ó bé una pluja de trons.

Si 'n varen sortir de fletxas
(renechs) y cosas vermellas,
que fins las pedras aquellas
al sentir cosas tant llejtas,
van taparse las orellas.

Jo vaig creure que 's dolia
ab escándol tant sens mida,
perqué alguna felonia
ó bé una partida impia
l'hi havia fet la partida.

Com deva mal de 'n Cabrera
y á en Carlets feya aná endoyna...
Mes reasumint... ¿sabeu qu' era?

que fugint perdé endarrera
la borleta de la boyna.

S. A.

Ditxos del últim dissapte á las tres de la tarde.

UN MEO. Aquestas pedras me recordan las de Sant Esteve... Contra 'ls liberals ¡Fort, massa poch!

UN CAFETÉ: Las boiras sense pagar contribució m' están fent la competencia. ¡Vet' aquí uns granisats mes baratos que 'ls de casa!...

UN FOTÓGRAFO: ¡Vaja, vingan vidres nous! Al menos aviséssiu animals!

UN TABERNER: Los pajesos plorarán pèl vi: pero las mévas botas serán plenas de la mateixa manera... ¡Vinga aygua y fora!

UN LIBERAL: Las boiras venen de la part del Ampurdá: han vist de passada á n' en Savalls, y are suan gotas geladas, del susto.

UN VIDRIÉ: Cada dia aixís, y ab un any me faig una casa á l' Ensanxe, pero llavors si que no apedregui pas.

UN CONCEJAL: Sembla una llissó per lo mal empedrats que tenim los carrers.

UN DELS NOSTRES: Y deyan que are aniriam miller... ¡arri, que's xupin aquesta pedregada!

En un regoneixement de quintos, hi acudeix un maula ab crossas, elegant qu' está tultit y no pot casi donar un pas.

Lo capitá, que no 's mama 'l dit, diu al sargento:

—Sargento, apunte... fuegol...

Al veure's ab lo fusell apuntat, lo maula llensa las crossas, y 's clava á corre.

Lo mestre de cada senmana:

—Vamos á veure Manelet: una pregunta de urbanitat;

—¿Quan un parla ab un superior, que tè de fer?

Lo noy:

—L' ull viu, perque no l' hi donga un castanya.

A LAS ONSE.

SONET.

'S posa á cantá'l Porch y una senyora
's posa la má als ulls mitj despertada,
's posa á sobre'l llit mitj assentada,
's posa peus en terra ó á la estora.
'S posa una botina engrescadora,
's posa la cotilla bèn tibada,
's posa ja la cara bèn rentada,
's posa un postis monyo qu' enamora.
'S posa 'l polisson, y alguna cosa
's posa en los costats per gracia seva,
's posa ja 'l vestit que la fá hermosa.
'S posa dentadura com la méva,
's posa 'l coloret y ab tant que 's posa
's posa 'l mon ximplet á dir que 's lleva

GESTUS.

Memorial dirigit per un tal «Gorra suat,» capitá de ronda carlista, á un gefe de columna:

«Sabrá qué 'ns estranya molt la persecució que are tot d' un plegat han emprés contra nosaltres. Quan no los principis humanitaris, deuria impedirho una circumstancia que si vosté es amant de las lleys sabrá respectar.

»No ignorará que hi ha cert temps del any, que se 'n diu de *veda*, durant lo qual está vedat exercir la cassa. Fins al agost dura aquest temps.

»Y si 'ns pregunta ab quin propòsit l'hi recordém aixó, l'hi respondrem ab lo de que elimini als *cassadors* de la seva columna, y ab lo de ferli respectar als *cunillets* que mano, que mes de quatre cops los haurá vist corre com los altres, saltant barranchs y timbas, é internantse en los boscos aixís que senten olor de pólvora.

»Si á pesar d' aixó no 'ns deixan sossegar, ¡hi dirém que qui tant mal compleix las lleys

que diu defensar, es digne de la causa que vosté defensa.

»Quartel de Gratallops etc. etc. Pere Candela (a) Gorra-suat.»

Vejin si avants de ploure feya calor, que l' altre dia vá passar la següent escena en lo pís del davant de casa:

Arriba 'l noy gran, tot suat, y encare no passa la porta, comensa á despullarse.

—¿Y are? que fas? l' hi preguntá 'l seu pare.

—Oh! qui no mira endavant endarrera cau...

—¿Qué vols dir?

—Que suo molt y tinch de prevenirme, per posarme á nadar aixís que l' aygua m' arribi al coll.

Sempre hi ha un pitjor, ó sino escoltén aquesta imitació de Calderou de la Barca:

«Contan de un carli que un dia

tant desesperat estava,

que de son rey renegava

y á sos gefes malehía.

¡Hi haurá algú altre prorrrompia

com jo tant desesperat,

y al girarse al seu costat

ne véu un de tant rabiós

que l' hi malehía 'l cos

per haverlo ensarronat.»

P. B.

Un artiller proposa lo següent pera donar als carlins mes de lo que demanan:

Quan cridin viva Carlos 7 dispararlos un canó de á 8.

Aixís ne guanyarán un.

Diuen los periódichs que 's fan activas gestions perque en Posada Herrera vagi á Madrid.

Aixó de una *posada*, jo crech que son molts los polítichs d' are que la buscan.

EPITAFI.

Aquí jau don Pere Vent

que may digué cap vritat...

—Devia sè un atvocat...

—No: era mut de naixement.

R. B.

A casa de un barber:

—Quina 'n corra de fresca Sr. Andréu?

—Home la del castell de Miravet.

—Diu qu' es molt fort, casi inexpugnable.

—Aixís ho diuen, me sembla que hi haurá de jugar molt la *dinamita*.

—Qui es aquest *dinamita* que may l' hi sentit anomenar?

—Home es una especie de pólvora...

—Ay, ay... veji jo 'm creya que no fos un general.

Mitj any ó aixís endarrera:

—No venguis pas, noy, espera

deya un bolsista *de peso*.

—Ja es á vint...

—Aguántat tiesso,

qu' entrém en una *nova era*.

Y baixa un, dos, tres y quatre,

ja es á quinzèl... ¡uff! aixó 'm clava...

Y l' era de que 'm parlava?...

—É, 'ns hem fent un tip de *batre!*...

—Y 'l papé está com estava!...

J. R.

—¿Quinas noticias tenim? preguntarán vostés?

—Xit! los diré jo posantme 'l dit al nas...

—¿Que hi ha alguna cosa? anyadirán.

—Silencio... continencia... y ensajémnos á ser frares de la trapa, que *morir debemos*, y ja es hora de que desagraviém á la religió, reprimint la curiositat.

